

CONSILIEREA ETICĂ

- legislație, proceduri, practici –
sesiune de instruire etică, octombrie 2022

LEGISLAȚIE

de bază pentru consilierea etică

- **O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ**, cu modificările și completările ulterioare;
- **H.G. nr. 931/2021 privind procedura de desemnare**, atribuțiile, modalitatea de organizare a activității și procedura de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale consilierului de etică, precum și pentru aprobarea modalității de raportare a instituțiilor și autorităților în scopul asigurării implementării, monitorizării și controlului respectării principiilor și normelor privind conduita funcționarilor publici;
- **H.G. nr. 1269/2021** privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025;
- **Legea nr. 190/2018** privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare;
- **Ordinul S.G.G. nr. 600/2018** privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- **OPANFP nr. 26/2022** pentru aprobarea Metodologiei privind procedura de desemnare, atribuțiile, modalitatea de organizare a activității și procedura de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale consilierului de etică, precum și pentru aprobarea modalității de raportare a instituțiilor și autorităților în scopul asigurării implementării, monitorizării și controlului respectării principiilor și normelor privind conduita funcționarilor publici.

Normele de conduită

În conformitate cu **O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ**, cu modificările și completările ulterioare;

- Respectarea Constituției și a legilor țării;
- Obligații în exercitarea dreptului la libera exprimare;
- Asigurarea unui serviciu public de calitate;
- Loialitatea față de autoritățile și instituțiile publice;
- Obligația de a informa autoritatea sau instituția publică cu privire la situația personală generatoare de acte juridice;
- Interdicții și limitări în ceea ce privește implicarea în activitatea politică;
- Interdicția privind acceptarea darurilor sau a altor avantaje;
- Utilizarea responsabilă a resurselor publice;
- Folosirea imaginii proprii ;
- Limitarea participării la achiziții, concesiuni sau închirieri;
- Activitatea publică;
- Conduita în relațiile cu cetățenii;
- Conduita în cadrul relațiilor internaționale;
- Obiectivitate și responsabilitate în luarea deciziilor.

Consilierea etică

Consilierea etică are caracter **confidențial**;

Instituțiile publice **sprijină** activitatea consilierului de etică;

Orice activitate care implică **prelucrarea datelor cu caracter personal** se efectuează cu respectarea legislației în domeniu;

În activitatea sa, consilierul de etică **nu se supune subordonării ierarhice** și nu primește instrucțiuni de la nicio persoană, indiferent de calitatea, funcția și nivelul ierarhic al acesteia.

Autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să asigure participarea consilierilor de etică la programe de **formare și perfecționare profesională**;

Funcționarii publici **nu pot fi sancționați** pentru că s-au adresat consilierului de etică.

Consilier de etică - funcționarul public cu atribuții de consiliere etică și monitorizarea respectării normelor de conduită, desemnat prin dispoziția conducătorului instituției publice, de regulă din cadrul compartimentului de resurse umane;

Numirea se face prin act administrativ al conducătorului autorității sau instituției publice pentru o **perioadă de 3 ani**;

Fișa postului se elaborează de către compartimentul de resurse umane și se aprobă de către conducătorul autorității sau instituției publice.

Consilierul de etică

- Este funcționar public definitiv;
- Ocupă o funcție publică din clasa I;
- Cu studii superioare în domeniul științe sociale;
- Prezintă deschidere și disponibilitate pentru îndeplinirea atribuțiilor care îi revin;
- Are o probitate morală recunoscută;
- Nu i s-a aplicat o sancțiune disciplinară, care nu a fost radiată în condițiile legii;
- Nu este în curs de desfășurare cercetarea administrativă în cadrul procedurii disciplinare;
- Nu a fost dispusă începerea urmăririi penale pentru săvârșirea unei infracțiuni contra securității naționale, contra autorității, infracțiuni de corupție sau de serviciu, infracțiuni de fals ori contra înfăptuirii justiției;
- Nu se află într-o procedură de evaluare desfășurată de autoritatea responsabilă de asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției instituționale, în condițiile legii;
- Nu se află în niciuna dintre situațiile de incompatibilitate cu calitatea de consilier de etică: este soț, rudă sau afin până la gradul al IV-lea inclusiv cu conducătorul autorității sau instituției publice sau cu înlocuitorul de drept al acestuia; are relații patrimoniale sau de afaceri cu oricare dintre persoanele de mai-sus; este membru sau secretar în comisia de disciplină constituită în cadrul autorității sau instituției publice.

Atribuțiile consilierului de etică

- **Monitorizează** modul de aplicare și respectare a principiilor și normelor de conduită;
- Desfășoară **activitatea de consiliere etică**, pe baza solicitării scrise a funcționarilor publici sau la inițiativa sa;
- **Elaborează analize** privind cauzele, riscurile și vulnerabilitățile care se manifestă în activitatea funcționarilor publici și care ar putea determina o încălcare a principiilor și normelor de conduită, pe care le înaintează conducătorului, și propune măsuri pentru înlăturarea cauzelor, diminuarea riscurilor și a vulnerabilităților;
- **Organizează sesiuni de informare** a funcționarilor publici cu privire la normele de etică, modificări ale cadrului normativ în domeniul eticii și integrității sau care instituie obligații pentru instituțiile publice pentru respectarea drepturilor cetățenilor;
- **Semnaleză practici sau proceduri** instituționale care ar putea conduce la încălcarea principiilor și normelor de conduită în activitatea funcționarilor publici;
- **Analizează sesizările și reclamațiile** formulate de cetățeni și de ceilalți beneficiari ai activității instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii și formulează recomandări cu caracter general;
- Poate adresa în mod direct întrebări sau **aplica chestionare** cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația cu publicul, precum și cu privire la opinia acestora despre calitatea serviciilor oferite de autoritatea sau instituția publică respectivă.

Când se acordă consilierea etică?

Se desfășoară conform art. 454 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare.

La cererea funcționarului public.

Consilierea etică are caracter confidențial și se desfășoară în baza unei solicitări formale adresate consilierului de etică. Solicitarea scrisă a funcționarului public poate fi înmănată consilierului de etică direct sau transmisă prin e-mail și nu se înregistrează la registratura autorității sau instituției publice.

La cererea consilierului de etică.

Desfășurarea activității de consiliere etică la inițiativa consilierului de etică are loc pe baza unei solicitări scrise a acestuia, care se comunică funcționarului public.

Activitatea de consiliere etică I

Activitatea de consiliere etică se desfășoară cu respectarea principiului confidențialității, iar în realizarea acesteia consilierul de etică nu se supune subordonării ierarhice.

Pentru desfășurarea activității de consiliere etică, conducătorul autorității sau instituției publice are obligația de a pune la dispoziția consilierului de etică un spațiu corespunzător pentru asigurarea caracterului confidențial al acestei activități.

Activitatea de consiliere etică se desfășoară în cadrul unor **ședințe de consiliere etică**, pe baza următoarelor **criterii minimale**:

- a) **complexitatea aspectelor care trebuie soluționate** pentru adoptarea unei conduite conforme cu normele/standardele de conduită de către funcționarul public;
- b) **identificarea normelor/standardelor de conduită relevante** pentru adoptarea unei conduite conforme de către funcționarul public;
- c) **identificarea modalităților de acțiune** a funcționarului public pentru respectarea normelor/standardelor de conduită prevăzute la lit. b);
- d) **recomandările consilierului de etică** cu privire la modalitatea de acțiune a funcționarului public pentru respectarea normelor/standardelor de conduită prevăzute la lit. b).

Numărul de ședințe de consiliere etică se stabilește de către consilierul de etică pe baza criteriilor minimale și se comunică funcționarului public în cadrul primei ședințe de consiliere etică.

Dacă funcționarul public consideră că aceste criterii nu pot fi îndeplinite în numărul de ședințe de consiliere etică stabilit de către consilierul de etică, acesta formulează în scris obiecțiile sale motivate, însoțite de propunerea sa, pe care le comunică consilierului de etică până la data desfășurării celei de-a doua ședințe de consiliere etică.

În cadrul celei de-a doua ședințe de consiliere etică, consilierul de etică stabilește de comun acord cu funcționarul public numărul ședințelor de consiliere etică. Dacă nu se ajunge la un acord, prevalează decizia consilierului de etică în ceea ce privește numărul ședințelor de consiliere etică.

Ședințele de consiliere etică pot avea loc numai în timpul programului de lucru al funcționarului public consiliat.

Durata unei ședințe de consiliere etică este de maximum o oră.

Activitatea de consiliere etică II

Solicitările scrise privind activitatea de consiliere etică desfășurată, precum și recomandările verbale sau scrise formulate de consilierul de etică se înscriu într-un **registru de evidență** a activității de consiliere etică, păstrat de consilierul de etică.

Registrul de evidență a activității de consiliere etică se întocmește în vederea realizării analizelor și rapoartelor prevăzute la art. 454 din OUGnr.57/2019.

La registrul de evidență a activității de consiliere etică prevăzut nu are acces nicio persoană, indiferent de calitatea, funcția și nivelul ierarhic al acesteia, cu excepția organelor de urmărire penală și a instanțelor de judecată, la solicitarea acestora.

Dacă din consilierea etică a unui funcționar public rezultă necesitatea consilierii etice a altui funcționar public, se aplică în mod corespunzător prevederile legale.

Consilierul de etică este obligat **să nu divulge identitatea funcționarului public** care face obiectul consilierii etice niciunei persoane, indiferent de calitatea, funcția și nivelul ierarhic al acesteia, cu excepția organelor de urmărire penală și a instanțelor de judecată, la solicitarea acestora.

Consilierul de etică are obligația de a aduce la cunoștința conducătorului autorității sau instituției publice, în scris, aspectele semnalate de funcționarul public în cadrul ședințelor de consiliere etică care pot constitui o faptă penală, precum și de a sesiza organele de urmărire penală

Activitatea de consiliere etică III

Activitatea de consiliere etică se realizează permanent în două moduri principale:

1. Atunci când funcționarul public solicită consiliere etică, se întâlnește cu consilierul de etică într-un spațiu din cadrul instituției pentru a fi asigurată confidențialitatea deplină a discuției. Urmare discuției se completează de către consilierul de etică fișa de consiliere etică cu privire la acordarea de consultanță funcționarilor publici din cadrul instituției cu privire la respectarea normelor de conduită/etică, aceasta rămânând strict confidențială, neavând acces la ea decât consilierul de etică și persoana consiliată. De asemenea, consilierul de etică completează registrul de înregistrare a consultațiilor pe teme de etică și conduită, conform anexei HG 931/2021;

2. La inițiativa consilierului de etică sau după aplicarea sancțiunii disciplinare unui funcționar public de către Comisia de disciplină din cadrul instituției, consilierul de etică acordă consiliere etică persoanei respective într-un spațiu din cadrul instituției pentru a fi asigurată confidențialitatea deplină a discuției. Urmare discuției se completează de către consilierul de etică fișa de consiliere etică, aceasta rămânând strict confidențială, neavând acces la ea decât consilierul de etică și persoana consiliată. De asemenea consilierul de etică completează registrul de înregistrare a consultațiilor pe teme de etică și conduită.

Programul activității de consiliere etică

În cadrul Instituției Prefectului Județul Alba,
programul activității de consiliere etică se desfășoară
în fiecare **miercuri, între orele 12-13,**
la sediul instituției, în **Sala 110.**